

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobkyne : **D. N.**, bývajúca v K., proti žalovanému : **J. N.**, bývajúci v K., zastúpený JUDr. K. P., advokátkou v K., **o vypratanie bytu**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 19 C 91/2010, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 17. januára 2012 sp. zn. 5 Co 3/2012

t a k t o :

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo 17. januára 2012 sp. zn. 5 Co 3/2012 v časti výroku o trovách odvolacieho konania a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice II uznesením z 30. septembra 2011 č.k. 19 C 91/2010-60 konanie o vypratanie bytu zastavil. Vrátil žalobkyni súdny poplatok v sume 92,87 € prostredníctvom Daňového úradu K.. Uložil žalobkyni nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 189,81 € v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia na účet právnej zástupkyne žalovaného. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa návrhom doručeným prvostupňovému súdu dňa 7.6.2010, doplneným dňa 28.7.2010 žiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť vypratať byt, v ktorom spoločne žijú, a ktorý je jej výlučným vlastníctvom z dôvodu agresívneho sa správania žalovaného. Žalobkyňa podaním doručeným súdu dňa 31.3.2011 označeným ako žiadosť o pozastavenie konania, upresnené dňa 13.4.2011 zobrala návrh na začatie konania v celom rozsahu späť a žiadala konanie voči žalovanému zastaviť, keďže sa odsťahoval a byt je v jej výlučnom vlastníctve. Súd v zmysle ustanovenia § 96 ods. 1 a 3 O.s.p. teda konanie zastavil. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 O.s.p. veta prvá a uložil žalobkyni uhradiť žalovanému trovy konania.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobkyne do výroku o trovách konania uznesením zo 17. januára 2012 č.k. 5 Co 3/2012-69 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal. Stotožnil sa s dôvodmi uznesenia súdu prvého stupňa týkajúceho sa trov konania. Výrok o trovách odvolacieho konania odôvodnil ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p., § 151 ods. 1 O.s.p. a uviedol, že účastníci konania nenavrhlí, aby sa o trovách odvolacieho konania rozhodlo, avšak išlo o žalobkyňu, ktorá bola neúspešná v odvolacom konaní.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu do výroku o náhrade trov odvolacieho konania podal dovolanie žalovaný, ktorého prípustnosť odôvodňoval ustanovením § 237 písm.f/ O.s.p. Navrhol zrušiť výrok o trovách konania odvolacieho súdu a v rozsahu zrušenia vrátiť vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietal, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, keď dňa 8.12.2011 osobne prostredníctvom právnej zástupkyne bolo podané vyjadrenie k odvolaniu žalobkyne, ktorým žiadal, aby odvolací súd v zmysle ustanovenia § 219 O.s.p. potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne a zaviazal žalobkyňu k náhrade trov odvolacieho konania, ktoré riadne vyčíslil. Nemožno preto súhlasiť s rozhodnutím odvolacieho súdu o nepriznaní trov odvolacieho konania z dôvodu, že účastníci konania nenavrhlí, aby sa o trovách odvolacieho konania rozhodlo. Z obsahu spisu je nepochybné, že na č.l. 63, 64 je zažurnalizované odvolanie žalobkyne zo dňa 8.11.2011, nasleduje referát na č.l. 64, 65 a výzva na vyjadrenie k odvolaniu žalobkyne. Nasleduje referát zo dňa 27.12.2011 ukladajúci vyhotoviť predkladaciu správu z dôvodu odvolania podaného žalobkyňou a predložiť ju sudcovi na podpis. V uvedenej predkladacej správe súdu prvého stupňa zo dňa 29.12.2011, ktorá bola odvolaciemu súdu doručená dňa 4.1.2012 je uvedené, že vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané. Tu došlo k prvému pochybeniu súdu prvého stupňa, keď bolo v predkladacej správe zo dňa 29.12.2011 nesprávne uvedené, že sa k odvolaniu nevyjadril a to aj napriek jeho vyjadreniu, ktoré bolo súdu doručené ešte 8.12.2011 ale v spise sa nenachádzalo. Následne je zo spisu zrejmé, že súd prvého stupňa doručil dňa 12.1.2012 odvolaciemu súdu podanie žalovaného, jeho vyjadrenie k odvolaniu žalobkyne. V spise sa nachádza doručenka a fotokópia vyjadrenia zo dňa 8.12.2011. Originál podania sa v spise nenachádza napriek tomu, že ho podal. Následne došlo k pochybeniu odvolacieho súdu, ktorý dňa 17.1.2012 rozhodol uznesením a to bez prihliadnutia na jeho vyjadrenie, ktoré mu bolo doručené 12.1.2012. Z odôvodnenia uznesenia je nepochybné, že odvolací súd rozhodol bez vedomosti o tom, že má v spise jeho vyjadrenie k odvolaniu, v ktorom si riadne uplatnil priznanie náhrady trov odvolacieho konania.

Žalobkyňa sa k podanému dovolaniu žalovaného písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm.c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm.c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia, alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa doslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v časti o náhrade trov konania, a v tejto časti ide o jedno z tých rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalovaného z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Prípustnosť dovolania žalovaného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.

Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdu, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Žalovaný procesné vady konania v zmysle § 237 písm.a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ namieta, že mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je taký nesprávny, procesné ustanovenia porušujúci postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a v konaní uplatňovať (realizovať) procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Dovolateľ odňatie možnosti konať pred súdom videl v tom, že odvolací súd mu nepriznal náhradu riadne vyčíslených trov odvolacieho konania, napriek jeho úspechu v odvolacom konaní, čo aj odvolací súd skonštatoval, z dôvodu, že si ich neuplatnil.

Vo všeobecnosti pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm.f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva. Pod pojmom postup súdu treba rozumieť nielen postup senátu a predsedu senátu, ale aj úkony iných pracovníkov súdu, v dôsledku ktorých bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Dovolací súd dospel k záveru, že žalovaný vytýka túto vadu konania dôvodne.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada

trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

V danej veci odvolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov konania, čo odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 1 O.s.p. tým, že účastníci konania nenavrhlí, aby sa o trovách odvolacieho konania rozhodlo.

Z obsahu spisu však dovolací súd zistil, že žalovaný k odvolaniu žalobkyne voči uzneseniu Okresného súdu Košice II č.k. 19 C 91/2010-60 z 30. septembra 2011 podal na Okresnom súde Košice II dňa 8.12.2011 osobne vyjadrenie, kde okrem iného si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania, ktoré aj vyčísliť. Okresným súdom Košice II s príslušným sprievodným listom bolo predmetné podanie zaslané Krajskému súdu Košice dňa 10.1.2012 a toto bolo doručené Krajskému súdu Košice dňa 12.1.2012, o čom svedčí aj podacia pečiatka. Predmetné podanie je dodatočne zažurnalizované na č.l. spisu 68a, 68b a 68c, na ktorom sú urobené dva úradné záznamy, jeden že spis sa vrátil z krajského súdu bez originálu vyjadrenia, ktorý im bol zaslaný na založenie do spisu a druhý úradný záznam z 25.7.2012, že originál vyjadrenia žalovaného Krajský súd v Košiciach dodatočne našiel a je zažurnalizovaný na č.l. 83 až 86. Na č.l. 83 až 86 sa nachádza prípis Krajského súdu v Košiciach zo dňa 11.5.2012, v ktorom je uvedené, že v prílohe zasielajú Okresnému súdu Košice II podanie zo dňa 12.1.2012, nakoľko základný spis sp. zn. 19 C 91/2010 im bol vrátený. Z č.l. 84 až 86 je zrejmé, že ide o originál podania žalovaného – Vyjadrenie z 8.12.2011. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd o odvolaní žalobkyne rozhodoval uznesením, ktoré sa nevyhlasuje dňa 17. januára 2012. Z uvedeného je zrejmé, že v dôsledku chybného postupu pracovníkov súdu sa predmetné vyjadrenie, v ktorom bol aj uplatnený návrh na náhradu trov konania k vec prejednávajúcemu senátu v čase rozhodovania nedostalo. Vyjadrenie žalovaného bolo nepochybne pracovníkom súdu prijaté 12.1.2012 (odvolacieho súdu), takže nemôže byť na ťarchu žalovaného skutočnosť, že sa konajúci senát o ňom dozvedel až po rozhodnutí v predmetnej veci.

Na základe uvedeného má dovolací súd za to, že odvolací súd mal vzhľadom na skutočnosť, že v danej veci rozhodol uznesením, ktoré sa nevyhlasuje, a žalovaný podal návrh na rozhodnutie o trovách, ktoré aj vyčísliť, postupovať v zmysle ustanovenia § 151 ods. 1 O.s.p. Tým, že odvolací súd tak nepostupoval, zaťažil svoje konanie vadou v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p.

Uvedená skutočnosť, že došlo v konaní k procesnej vade podľa § 237 písm.f/ O.s.p. je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zrušil v časti výroku o trovách odvolacieho konania a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. marca 2013

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová